

ORDRE I SUBVERSIÓ AL CIRC DE LA VIDA

L'univers literari de Damià Bardera, tan inquietant i corprenedor, tan especial i retorçat, resumit en una antologia de 154 pàgines. Quaranta textos, sis d'inèdits i trenta-quatre que ja havien aparegut a cinc llibres editats per El Cep i la Nansa entre 2011 i 2016 (*Fauna animal, Els homes del sac, Els nens del sac, Contes de propina i Nens de llet*), oferts per Empúries al lector com un tast dels prop de cinc-cents relats publicats fins ara per un dels autors més agosarats i transgressors de les noves lletres catalanes. Descartat l'intent de resumir en tan poc espai el joc de correspondències i de calculats cops d'efecte que Bardera, nascut el 1982 a Viladamat, estableix a *Un circ al pati de casa*, és indispensable destacar la potència metafòrica d'un títol que alhora esdevé síntesi, i més encara si es dediquen uns segons a observar la imatge de portada dissenyada per Niarki. Tot plegat adquireix un tint sinistre amarat d'innocència, ben coherent amb la força i varietat d'uns contes que, en la majoria dels casos, tenen en comú la precisió, l'enginy i el desig de mostrar sense cap mena de concessions la cara salvatge de la vida.

“Fa l'efecte que els esbudellaments de Bardera floten sobre una mar de tendresa”, observa Toni Sala al pròleg de l'obra, com per advertir dels contrastos que, insolents, nodreixen uns relats i microrelats concebuts amb el clar objectiu de desbaratar qualsevol intent de creure en l'existència de paradisos perduts. El circ de Bardera és ric en tendresa i truculència, sí, però també en dislocacions i claredat, en humor i desesperança, en xarlotades i reflexions d'una fondària abissal que posen de manifest la curta distància que separa l'ordre de la subversió. “És un llibre absolutament explosiu, diferent, mordaç, únic”, s'afirma a la contraportada, on també s'insinua que Bardera posseeix la irreverència de Quim Monzó, la imaginació de Pere Calders, la ràbia de Víctor Català i el sarcasme d'Espriu. Pot semblar exagerat, però fins i tots els lectors més escèptics

hauran d'admetre que aquesta antologia inaudita fa molt més que beure de la tradició literària catalana i esdevé –almenys pels que s'apropin per primer cop a la narrativa de Bardera– una proposta originalíssima, fruit del treball i, sobretot, del talent.